

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Коломбо број 6.

НАРОД

»Народ« излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.

Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

СЛАГА ПОКРЕТА О

Пишући о народној солидарности Срба, Хрвата и Словенаца наш познати национални радник г. Јован Баванић, овако излаже у тему лежи снага и величина југословенског покрета:

»Снага и величина овога покрета лежи у томе што мисао народног јединства Срба, Хрвата и Словенаца овако одважно брани народ сам баш онда, кад је монархија Хабсбуршко-напрегла своју моћ и вештину да је уништи, и док још траје рат покренут против те мисли. Заноснародни 1912-13 потекао је несумњиво из најидеалнијег осећања. Да-нас овај покрет значи много више, јер га је родило мучеништво, ка-квом нема примера, а јавља се у часу када би слабе душе лако могле да се предаду очајању стрепећи пред безнадном будућношћу. Србија је још увек прега-хана, непријатељ се осека у пуној снази, јер је дочекао капитулацију растројене Русије. И у том часу народ наш поносно дике своје измучено али ведро чело, и збијајући редове своје пркоси непријатељу унутар његова фронта онда, кад он верује да је победник. Мисао јединства не јавља се овде да буде слављена китњастим фразама у веселом и безбрежном расположењу, него да покаже несломљену вољу и веру у будућност, и да навести борбу на кон несравњених стра-дања. Старчевићева странка не проглашава

јединство са Србима онда кад има да дочека од Срба параде и овације, него онда кад само име српско значи за Аустро-Угарску противдржавни злочин. Тре-сић-Павчић, Корошец, Равнихар, Спичић, Бијанкић, Рибар и други не устају да пожњу буран пљесак раздражаних слушалаца, него излажући себе дижу сијан глас као неустрашиви тужиоци крвника свога народа. Патње Срба њих не боле ништа мање него патње Хрвата и Словенаца; болови и муке, заједнички трпљење и заједнички осећање, сједињују Србе, Хрвate и Словенце у једној мисли и једној тежњи. У томе лежи морална величина овог покрета. И раније је мисао нашег јединства могла да издржи разноврсне борбе и на-сраје. Данас је она препорођена и прека-хена у најтежем искушењу. Никад један народ није могао лепше манифестовати своју солидарност и једнодушност. И никад се потпуније није видел облагородство душе нашег народа.

Мисао нашег јединства прошла је већ мно-гве фазе. Давно се већ говорило о духовном и културном јединству на-шем. Ова је мисао дала већ многи организован покрет. Понека поко-љења снивала су већ и сан о заједничкој будућности. Политичка борба у појединим земљама нашим била је за-дахнута и поткрепљена

СТРАХ ОД ИСТОКА

Цирих. — »Франкфуртер Цајтунг« пише, да се упркос миру са Румунијом, не сме сматрати, да је задатак немачких трупа на истоку завршен, пошто, и после уговора у Брест Литовску, руска ситуација остаје тако неодређена, да захтева трајну опрезност.

ДОБРОВОЉЦИ

Вашингтон. — Уписан-сање страних поданика у америчку војску као добровољаца дости-гло је 25 од сто. Енглес-ка канадска регрутна комисија извештава, да се од почетка немачке офанзиве, између енгле-ских поданика у Сједи-њеним државама прија-вило највише Шкотлав-

вима. То ће занимаги ма-лог.

Извесно ћемо доћи, одговори лепа bona, али шта ви радије тамо у том вашем Зоолошком Врту?

Ми смо чувари животиња, одговори исти.

И додаде илако, са исти-цањем, наслављуји се уна-пред сигурним дејством,

— Ја чувам слона!

Слон! Лепа девојка, сва очарана, погледа задивље-но човека лепих бркова:

— Ви чувате ту велику животињу?... Значи да сте ви јак и храбар!

— То је посао такта, благости и интелигенције, одговори чувар скромно.

— А ви, упита bona уми-љато другога човека, једног плавог симпатичног малих бркова, који је изгледом стидљиви.

— Ох, ја, ја писам нико-њаст са освајачким брко-

ма имао среће...

овом мишљу. Но данас је она постала много више. Онда кад јој је непријатељ спремао смрт, она је добила прву животворну снагу. Данас је она државна мисао целога нашег на-рода. Она је данас до-вољно јака да се на њој изгради организована воља сједињених Срба, Хрвата и Словенаца. Сад може да види сваки свет, да се Србија није заносила неким фантомом, кад је 1914 про-гласила да се бори за ослобођење и уједињење наших племена. Сад зна свако да југословенска емиграција го-вори из душе читавог народа. За то и Србија и емиграција могу да продуже рад охрабрени-вером, да у ослобођену отаџбину неће унети ништа што народ не схвата и не прима. У своје ћемо доћи, и своји-ће нас разумети. Они су нас разумели.«

Штокхолм. — Према свима вестима из Русије ситуација Немаца у Русији постаје издана у дан свете жеђе. Њихова је бојазан у по-гледу једног новог на-пада од стране Руса то-лика, да су почели да праве одбранбене ли-није за сваку евенту-алност.

Вашингтон. — Амабадор Сједињених Држава у Петрограду јавља евојо влади, да Троцки сматра као неизбежно предузимање непријатељства против Немаћке. Дисциплина се успоставља у руској војсци.

Берн. — Шеф кавка-ске републиканске вла-де, одговарајући тур-ској влади у погледу у-ступања Карса, Ардаха-на и Батума, изјавио је, да Кавказ нема ништа заједничког са петроградском владом и да нема никакве обаве-зе да призна уговоре које је закључила петроградска влада.

Овај одговор произ-

вео је тежак утисак у турским круговима, тим тежи што је младотурски комитет, да би ублажио бол народа због губитка Арабије, Палестине и Месопотамије, на велико звено био објавио реокупацију Кавказа.

Турци су почели увиђати да је немачки дар лажан, јер за окупацију уступљених им територија морају водити крваве борбе.

ПОЛОЖАЈ РУМУНИЈЕ

Цирих. — Дефинитиван потпис уговора о миру између Румуније и централних сила очекује се после Ускреа. Главне су ствари

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Лондон. — (Званично) Северно од Соме наста-вила се јуче до увече жесток борба на целом фронту јужно од Ајете. Непријатељ је стално нападао са знатним сна-гама, али без успеха као и јутру. Јуче после по-дне било је такође ло-калијски борби јужно од Соме у близини Ангара. Једним контра нападом смо побољшали наше положаје. Утврђено је да је непријатељ јуче северно од Соме ангажовао 18 дивизија, које су претрпеле пораз.

Цирих. — Немачка штам-па рачуна да је број ен-глеско-француских трупа на западном фронту четири милиона људи.

Париз. — Дописник Хавасове Агенције на француском фронту јавља: После три дана затица пошто су по-вукли десетковане ди-визије и заменили их новим, Немци су напа-ли да би се дочепали

станице Сен Жист ан Шосе и Бов. Упра-кос жестине понављаних напада непријатељ наилазећи на неустројиви отпор на-ших трупа није могао да напредује него неколико метара. Губитци, које смо нанели Немцима, најкрвавији су. Нашим батеријама од 75, као и срећних дана битке на Марни, сипали смо паклену ватру на трупе, које су наступале у густим фор-мацијама и проузроко-вали страшан покол њиховим редовима.

Лондон. — Немачки за-робљеници изјављују да су им њихови официри каза-ли: сада је офаџива је по-следњи акт рата. Недостају нам њамирнице, али врховна команда немачка пред-поставља, да на фронт по-шаље муниције, а не хране.

Цирих. — Бечки «Арбајтер Цајтунг» говорећи о новој офаџиви на западном фронту жали за уза-

САОПШТЕЊА

Угљеша Јовановић чи-новник жељезнички да се јави у штампарији »Народ«.

Добровољац Митар Велемир, 4 чета 3 батаљ. тра-жи брата Илију Велемира.

Редов Александар Д. Лазаревић, 3, 2, бр. п. 60, моли свакога, који што зна о његовом брату од стрица, редовој Јовану Павловићу из Слатине, срез Левачки, да га извести. Од Крафа 1916 год. о њему ништа не зна.

Никола Ј. Живковић бр. п. 999, моли Станку В. Бу-гаревића и Јана Бирца, да се јаве на горњу адресу, како би им доставио изве-штај од фамилија.

Код Саве Д. Гитарића на-редника 2 чете 2 батаљона бр. XII има карту Живојин Ђорђевић, од жене Рајне из Врбовца, Смедеревског.

ФЕЉТОН

МИГUEL ЗАМАКОИС:

ДВА СУПАРНИКА

— Дозволите, госпођице, да се њина мила сусетка зове Франсоаза, да је из Португалије, и да је сада у служби код једног великог фабриканта теста, чија је жена мало штедљива у по-гледу хране млађих.

Лепа bona детиња поди-же обруч који запремаше клупу што дозволи и оно-ме другом да седи.

Познанство одмах напра-више.

Једно четврогодишње мушкарче коврџаве косе, које, у близини, припремаше посао чувару путева растурајући у ширину јед-дину гомилу општинског пе-ска, послужило је као лак и узудан изговор да се уђе у разговор.

Младићи дознаше уско-

вима. То ће занимаги ма-лог.

Извесно ћемо доћи, одговори лепа bona, али шта ви радије тамо у том вашем Зоолошком Врту?

Ми смо чувари животиња, одговори исти.

И додаде илако, са исти-цањем, наслављуји се уна-пред сигурним дејством,

— Ја чувам слона!

Слон! Лепа девојка, сва очарана, погледа задивље-но човека лепих бркова:

— Ви чувате ту велику животињу?... Значи да сте ви јак и храбар!

— То је посао такта, благости и интелигенције, одговори чувар скромно.

— А ви, упита bona уми-љато другога човека, једног плавог симпатичног малих бркова, који је изгледом стидљиви.

— Ох, ја, ја писам нико-њаст са освајачким брко-

ма имао среће...

лудим клањем и осуђује мањине наде централних сила, да сломе сile Споразума. Лист протестује против аустријске владе, која је послала трупе на западни фронт. Пештанска лист «Аз Еште» тврди да централне сile неће никада оружјем наметнути мир.

Лондон. — Развој битке на западном фронту је у корист Савезника. Немци трпе беспрекидне поразе и крваво плаћају налете, којима желе да пробију излунију.

ИТАЛИЈАНСКИ ФРОНТ

Рим. — Према извештају војних швајцарских кругова велике концентрације трупа аустро-угарских биле су на талијанском фронту ових дана. Изгледа, да аустријска врховна команда жели да учествује у операцијама на талијанском фронту, једновремено са Немцима на западном фронту.

ИТАЛИЈАНСКИ ЗАЈАМ

Рим. — За најновији италијански зајам уписано је у Солуну 2 милиона лира. У ову суму улази 400.000 лира, коју су уписали војници и официри италијанског експедиционог корпуса на солунском фронту.

ПРОТИВ ЛИХНОВСКОГ

Цирих. — Према »Локал Ансајгеру« принц Лихновски ће бити позван да да оставку на чланство у Сенату. У случају да он одбије, биће искључен као недостојан.

СТРЕЉАЊЕ У БЕЛГИЈИ

Париз. — »Куриер де ла Мозе« јавља, да су пре неколико дана немачке власти у Лиежу ухапсиле у 4 сата 14 Белгијанаца, а у 15 сата, истог дана, их стрељале. Ови мученици били су достављени властима од једног Белгијанца издајце, који је плаћен од Немачке.

КОД НЕПРИЈАТЕЉА

Лондон. — После изјаве Јагова бившег министра спољних послова у Немачкој, због меморандума принца Лихновског, данас је Михаелис бивши канцелар у једном чланку »Франкфуртер Цајтунг« изјавио:

«Лихновски говори истину.» И додаде једну фразу дипломатску: »Ми смо материјалисти, мир без накнаде наметнут народу немачком, који се жртвовао за отаџбину, немогућ је. Ми смо материјалисти.»

Цирих. — Отворена је поново граница немачко-швајцарска. Путници који долазе из Централних држава пријају, да је штрајк у Берлину отпочео 18 марта. Првих дана је било мало штрајкача, доцније је штрајк узео обиљнији корак. Листови Немачки не говоре ништа о томе изузи-

мајући »Франкфуртер Цајтунг« који је умакао цензуру.

Један други путник прича, да су заробљеници руски, који су радили у једној фабрици у околини Бече, отпочели штрајк, што је послужило као пример свима осталим аустријским радницима. Многи руски заробљеници ухапшени су и биће послati пред преки суд. Због овога ниједан заробљеник руски не ради више у фабрикама.

Берн. — Гроф Черион бојећи се манифестије у току дебате у Делегацијама, које би могле да ослабе морал нације одложио је састанак Делегација.

«Минхенер Најесте Нахрихтен» јавља, да ће социјалистички преставници у Рајхерату противствовати противу погодба о закључењу мира с Русијом и Румунијом.

Берн. — Крупне и загонетне вести стигле су јуче из Аустрије. Једна вест јавља о неком устанку народа, али којег народа није назначено. Била је побуна Босанаца у којој су побијени сви виши команданти.

Друга вест гласи, да је услед југословенске пропаганде у војсци за војничку побуну да се натера двојна монархија да прими захтеве Југословена о независној држави, држан јуче крунски савет у Бечу, коме је присуствовао и министар војни фон Арц, и на коме је донесена одлука, да се уклоне са фронтова све југословенске трупе.

Ову вест донео је »Бернер Тагвахт« и до дао да је због тога и одоцнила аустријска офанзива на италијанском фронту.

ПРОТЕСТ ШВАЈЦАРСКЕ

Берн. — Г. Рабур посланик за Женеву са још 30 посланика швајцарских, траже од Савезног Већа да упути преставку немачкој влади у циљу заштите Швајцарских поданика који живе у Немачкој и да испита на који се начин Немци придржавају уговора између њих и Швајцарске.

Циља се нарочито на то, што Немци одбијају да изадају пасоше швајцарским поданицима, који желе да се врате у Швајцарску: што су интернирали грађане и децу швајцарску и због насиљног присвајања имовине Швајцараца.

ЗА АВИАТИКУ

Лондон. — Заузимањем енглеског одбора за конструкцију аероплана и њихових делова на серије, састала се у Лондону једна савезничка конференција. Министар за мундију, Черчил, као представник владе, говорио је о користима који би савезници имали од

метода грађења на серије. Затим је истакао своју важност авијатике и показао је, да су немачки извори много слабији од савезничких којима је отворен цео свет и који могу да набаве све што им је потребно. Захваљујући томе, ми смо у стању да потучемо непријатеља и сртно завршимо овај рат.

Пуковник Доран, шеф француске делегације, посланик Бузепе Граси, шеф италијанске делегације и Дифен, шеф америчке делегације, изјавили су своју жељу, да суделују на организацији и грађењу на серије. Предузете су мере, да се у свим савезничким државама створе стални одбори, који ће споразumno радити на што успешнијој кооперацији.

ВИЛЗОН ОМЛАДИНИ

Вашингтон. — Председник Вилсон је упутио апел својим омладини старијој од 16 година, која није већ уписане да се уписује у резерве радничке Сједињених Држава.

Председник у апелу вели: »Одељење за рад непријатељ је избацио на варош 10 граната и на периферију 226 граната. Рањен је један човек. Оштећено и порушено 5 кућа.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

Јуче, пред ноћ, Французи су одбили један напад у пределу Гринвена. У ноћи узаяјмна велика активност артилерije између Мондидиера и Ноајона.

Извештај Штаба Источне Војске. Сукоби патрола у области Струме. Артиљеријски дуел северно од Битоља. Енглеска авијатика је бомбардовала логоре у пределу Латрова.

На фронту Оазе Немци су поновили своје нападе у пределу Шони — Паризи.

Препади немачки северно од Шмен де Дам безуспешни су.

У току ноћи Ремс је био јако бомбардован.

23 сата. — Француска артилерија зауставила је немачке нападе у области Ангар ан Сантер и ставила под ватру сакупљене непријатељске трупе на више тачака фронта северно оп Мондадија.

На левој обали Мезе северо-источно од коте 344 одбили су јак немачки напад после огорчење борбе. Немци су претрпeli тешке губитке и оставили заробљеника од којих два официра.

У Аргони и на сектору Во Ле Паламе непријатељски испади на француске престраже оставили су без резултата.

Авијатика. — 24 марта

да на повећање производње намирница за исхрану. Ја се надам, да ће омладина жртвовати своје слободно време на повећање производње, која ће нам донети сигурну победу.«

СНАБДЕВАЊЕ

Париз. — Велике количине бразилијанског пиринча и пасуља, чија је берба била обилата извешће се кроз кратко време, из Рио де Жанеира за савезничке земље.

ТЕКОВИНЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

Париз. — »Хавасова Агенција«: Влада у Естонији је растварена од немачких војних власти. Савет илемића који је постојао у 1914 години установљен је понова, као једина легална установа и сва удружења изабрана од пада царизма, укинута су од Немаца, који су једним ударцем укинули све позитивне резултате револуције.

Дневне Вести

БОМБАРДОВАЊЕ БИТОЉА

За прошлых 24 сата непријатељ је избацио на варош 10 граната и на периферију 226 граната. Рањен је један човек. Оштећено и порушено 5 кућа.

Норвешки научник Амусден приспео је из Француске и о својој посети на француском фронту рекао, да је он уверен у победу савезничке ствари. Ја сам сигуран, да непријатељ, ма колико јак био, неће никада сломити фронт, који држе људи који јуначки бране своју груду, своје огњиште.

Извештај Штаба Источне Војске. Сукоби патрола у области Струме. Артиљеријски дуел северно од Битоља. Енглеска авијатика је бомбардовала логоре у пределу Латрова.

Уз живу локалну борбу извели су јутрос са успехом мале операције јужно од Соме. Непријатељ је снажно извршио контра напад да би повратио своје прве положаје и претрпео је тешке губитке.

Број заробљеника који су остали у нашим рукама износи 140, сем тога запсенили су више митраљеза.

Јутрос је непријатељ извршио два пута напад на наше положаје у Бикоу, али сваки пут задржан је нашом артиљеријом.

На осталом делу бојног поља дан је прошао на миру.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

Од Стеловно до Мантело умерена борбена активност. Дуж Пјаве обострана артиљеријска активност и рад патрола. У приморској зони у њујорку смо непријатељске батерије у близини Гризолера, добили су зарабљеника источно од Кашија.

Албанија. — 23 марта која су покушала, да се приближе нашим линијама на Осуму.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Рим. — Конгресу, који ће се сутра држати овде између представника народа од Аустрије потишених, присуствоваће ове италијанске личности, сенатори: де ла Торе, Албертини, Руфини и Шалоја; посланици Арка Барције, Ди Ђезаро, Ди Скалеа, Федерони, Фердинандо Мартина, Мацолани, Сароки, и Торе. Сем тога и велики број публициста.

Париз. — Генерал Фок је изјавио Хавасовој Агенцији: »Ја сам сигуран у исход битке; она ће се свршити у нашу корист. Непријатељ потучен од 14 марта не може више да се саберек.«

Мадрид. — Поводом торнирања шпанских лађа од немачких сумарена, биле су у Шпанији анти-немачке демонстрације. Шпанска влада обећала је народу да ће енергично интервенисати.

Лондон. — Енглески Донији Дом, који је прекинуо своје седнице због Ускрса, састаће се идуће среде. На дневном реду је пројект до стаја дводесет два километра од Париза.

МАЛИ ОГЛАСИ

Влајко Радовић познати београдски ресторатор и Антоније Тромбак, такође познати кафеција и ћевабџија, узели су под закуп поред кафана »Битоља« и хотел »Жељезничка Станица«, до самог »Битоља«. Поред простране две сале, сазидан је и салон нарочито за топлије дане, у коме ће бити дивна хладовина. Сем тога, биће велика и уређена башта за лето. Хотел располаже великим бројем соба; модерним креветима и чистим постељама. Сваког дана богат српски јеловник. Јела укусна и готовљена на чистој свињској маси. Кујна је већ призната као најбоља у Солуну и са умереним ценама. Сваког дана тазе домаће кобасице, само од свињског и говеђег меса, које се праве пред гостима, о чему су се сви наши посетиоци уверили: фришки ћевабчићи и ражњићи и остали мезедуци. Вина чиста и природна. Највећи гурмани и пробијачи биће задовољени.

Дођите и уверите се. 4-5

Српски Магацин — Душана Стојановића, улица Мавахија Лимно бр. 36, у непосредној близини хотела »Париза«. Има на стоваријшу разне сорте гарантирано чистог природног вина у бурадима и флашама, које нарочито препоручује српским менажама. Магацин је обилно снабдевен коњаком, ликерима, ракијом и осталом робом. Продаја на велико и на мало. Цене умерене.

Српско Трг. Друштво. Улица Александра Великог број 7, обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Препоручује нашем свету, да се користи услугама ове новчане установе за све своје послове. Врши на својој благајни размену свих новчаних монета по повољним курсевима.

Штампарија Акуарони.